

A 1691/presidiet

Tekijä:
Konservatiivinen ryhmä

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Dnro 16-00275-2

Jäsen ehdotus Nord Stream 2 -kaasuputkihankkeen tarkaste- lusta

Ehdotus

Konservatiivinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne tarkastelevat Nord Stream 2 -kaasuputkihanketta kriittisesti ympäristö-, turvallisuus-, puolustus- ja ulkopoliittisesta näkökulmasta.

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Ruotsin hallitukselle,

että se koordinoi kysymystä Nord Stream 2 -kaasuputkesta Itämeren alueen naapurimaiden kanssa ja nostaa sen esiin Euroopan komissiossa.

Taustaa

Yksi Pohjoismaiden suurista haasteista on luoda nykyaikainen energiajärjestelmä, joka on turvallinen ja vakaa niin teknisesti kuin ympäristön ja turvallisuuspolitiikan kannalta. Kaikki Pohjoismaat ovat yhtä mieltä siitä, että riippuvuutta fossiilisista energialähteistä tulee vähentää samalla kun uusiutuvan energian osuutta lisätään.

Venäjä suunnittelee nyt uutta suurta Nord Stream 2 -kaasuputkea Itämerelle, vaikka edes käytössä olevaa kaasuputkea ei hyödynnetä täysimittaisesti.

Pohjoismaiden neuvoston on syytä suhtautua Venäjän suunnitelmiin varauksella ainakin kolmesta syystä.

Ensinnäkin on syytä huomioida ympäristönäkökohdat. Eurooppaan kaasua toimittavan uuden maakaasuputken myötä riippuvuus fossiilisesta energiasta tulee kasvamaan. Tämä on täysin ristiriidassa ilmastotavoitteiden kanssa. EU:n energiaunionin, joka koskee myös ETA-maita, tavoitteena on

pyrkiä kohti hajautettua energiantuotantoa Euroopassa ja huolehtia siitä, että energianlähteitä on entistä enemmän, ei vähemmän. Venäläinen energiajätti Gazprom olisi Nord Stream 2 -maakaasuputken ainoa toimittaja. Myös Pohjoismaiden neuvoston energiaryhmä pyrkii osaltaan vaikuttamaan siihen, että uusiutuvan energian tuotantoa lisätään ja että markkinoille kehitetään markkinaperusteinen hinnoittelujärjestelmä. Itämeren halki vedettävä kaasuputki vaikeuttaa näiden tavoitteiden saavuttamista. Itämeri kuuluu jo tällä hetkellä niihin ekosysteemeihin, joiden ympäristökuormitus on erittäin tuntuva. Kaasuputki vain lisäisi kuormitusta entisestään.

On myös syytä huomioida turvallisuuspoliittinen näkökulma. Sen jälkeen kun Nord Stream 1 -kaasuputki rakennettiin Itämeren pohjaan, turvallisuus- ja energiapoliittinen tilanne Euroopassa on heikentynyt. Pohjoismaat ovat havainneet venäläisen naapurin käyttäytyvän entistä uhkaavammin tavalla, joka kerta toisensa jälkeen haastaa kansainvälisen oikeuden periaatteet. Ukrainan sota, Krimin niemimaan liittäminen Venäjään sekä Itämeren alueen sotaharjoitukset ovat vain muutamia esimerkkejä tästä. Myös itse kaasuputken rakentaminen uhkaa heikentää turvallisuustilannetta Pohjoismaiden välittömällä lähialueella. Rakennusvaiheen aikana Nord Stream -yhtymällä tulee olemaan pääsy Ruotsin strategisesti tärkeisiin satamiin, kuten Sliteen ja Karlshamniin, mikä myös lisää vakoilu- ja soluttautumiseriskiä. Myös Gazprom yrityksenä on hyvin ongelmallinen, sillä Venäjä hankkii sen avulla energiaa Krimin miehitettyiltä alueilta.

Kolmas syy varautuneisuuteen on se, että uusi kaasuputki vaarantaa niin pohjoismaisen kuin eurooppalaisen yhteistyön. Venäjä haluaa hyötyä energiaylivallastaan luomalla vastakkainasettelua Pohjoismaiden välille, Itämeren eteläisten maiden ja Pohjoismaiden välille, Pohjois- ja Etelä-Euroopan välille sekä EU:n ja Ukrainan ja muiden unionin ulkopuolisten maiden välille. Kun usean maan energianhuolto muuttuu täysin riippuvaisiksi venäläisestä kaasusta, lisääntyy myös paine höllentää Euroopan maiden yhteisesti sopimia Venäjän-pakotteita. Pakotteiden höllentämisen tulee kuitenkin perustua siihen, että Venäjä alkaa kunnioittaa kansainvälistä lakia ja oikeutta.

Kööpenhaminassa 13. lokakuuta 2016

Bengt Morten Wenstøb (H)
Bente Stein Mathisen (H)
Brynjar Níelsson (Sj.)
Elín Hirst (Sj.)
Hans Wallmark (M)
Heidi Nordby Lunde (H)
Juhana Vartiainen (kok.)
Lars-Arne Staxäng (M)

Lena Asplund (M)
Michael Tetzschner (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Rasmus Jarlov (KF)
Susanna Koski (kok.)
Sylvi Graham (H)
Thomas Finnborg (M)
Wille Rydman (kok.)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1691/presidiet

Tekijä:
Konservatiivinen ryhmä

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Dnro 16-00275-2